

||||| OÑATI KALERIK KALE

Kale Barria (VI)

> Jerardo Elortza eta Xabier Zelaia

Joan den hilabeteko atalean esaten genuenez, Oñatiko Kale Barria eta inguruetakoa industria txiki, merkataritza, ostalaritza eta zerbitzuei eskainitako lantegi, denda, jatetxe-taberna eta bulegoak **ugariak eta askotarikoak** izan dira historian zehar. Azken 120 urteetakora mugatu garen arren, gure azaleko inbentario apal honetan **zenbait hutsune eta akats** daudela badakigu. Gaurkoan horietako batzuk estaltzen saiatuko gara, ahal den neurrian, beste era bateko lan zabalago eta zehatzagoan aztertu eta azaldu beharko direla konturatuta, noski.

Dena den, udalak sortu berri duen Selma Huxley bekari esker, arlo honetan emakumeek gure herrian burututako lanei buruz **Jone Arrazola eta Irati Garai antropologo oñatiar gazteek** prestatzen diharduten ikerketak **ikuspegi osatua eta sakona** eskuratuko digulakoan gaude. Hona, ba, besterik gabe, aurrekoan **hasitako zerrendaren behin behineko jarraipentxo**a. Orain hurrengoan bezala, plazatik gorako ibilbidea egingo dugu, orduko laburdurak erabiliz (KB / AK, etab.) kaleen izendapenei dagokienean.

BAZARRAK

Juanitosa [KB 24-AK 11] / Txinatarra [KB 52].

LURRINDEGIAK / DROGERIAK

Garmendia [KB 1] / Galartza ahizpak [KB 6] / Goiara [KB 21] / Aranburu [KB 47].

ESTETIKA

Gutziz eder [KB 29].

MERTZERIAK / LENTZERIAK

Urtaza, izebak eta ilobak [KB 14] / Begoña [AK 6] / Urzelai [KB 26] / Aizkirri, (Odriozola ahizpak) [AK 28] / Arregi [KB 57] / Ane [KB 54].

ALTZARIAK

Idigoras [KB 9] / Arregi [KB 57].

ELEKTRIZISTAK ETA ELEKTRAGAILUAK

Txintxurreta [KB 5]; Txantxiku [KB 20] / Astigarraga-Korkostegi [KB 37] / Ormazabal-Arregi; gero Felix Arregi eta semea [KB 53].

MARGOAK

Gezalaga [KB 31] / Aranburu [KB 47].

Rodrigo Mercado Zuazola gotzaina.
Antonio Valverde *Ayalde*-ren margolana

MARKOGINTZA

Hegoia [RI 2].

BARNE DISEINUA

Kaio [KB 18].

BIZIKLETAK

Urresti anaiak, Baketxe kalean / Mendizabal [KB 39].

KIROL-DENDAK

Agirre [KB 17] / Mendizabal [KB 39 eta AK 28].

EHIZA ETA ARRANTZA

Fr. Txintxurreta eta semea, Goixenetxe [KB 28, AK aldetik] / Gregorio Guridi Torre [KB 36]

LORA-DENDAK

Kimu [KB 17].

BELAR-DENDAK

Ekhi-Eder [RI 2] / Goiztiri [RI 2]

BURDINDEGIAK

Elorza [KB 17].

ESTANKOAK

Altuna [KB 19].

PAPER- ETA LIBURU-DENDAK

Irizar [KB 4] / Altuna [KB 19] / Trikitx [KB 44].

OPARIAK ETA JOSTAILUAK

Lukasena [KB 2] / Juanitosa [KB 24-AK 11] / Trikitx [KB 44].

FARMAZIAK

Fermin Yurrita; Miren Galartza; Lorea Juldain [KB 6] / Migel Garate eta ondorengoak [KB 42].

MEDIKUAK

Iñaki Garbizu [KB 18] / Jose Maria eta Bizente Arzelus [KB 48] / Frantzisko Apaolaza [KB 54].

DENTISTAK

Jose Maria Zubia [AK 8] / Esther Arabaolaza [AM 2] / Mª Angeles Mendizabal [AM 2C].

ABOKATUAK

Antonio Mokoroa [AK 4] / Jose Migel eta Beatriz Gomendio [KB 59].

GESTORIAK

Cortabarria [KB 42]

LANTEGIAK

- Banastaginak: Makaleneko maiorista eta tailerreko langileak [RI 3] / Esteban Arriaran, *Txarrasko* [KB 44] / Auzotxo kalean Hilarion Umerez maiorista eta hainbat banastagin etxe desberdinetan.
- Arotzak: Bizente Korkostegi eta semeak [AK 10] / Iñazio Zelaia eta semeak [AK 13].
- Burdina-tailerrak: Simon Arrue eta ondorengoak [AM 2] / Nikolas Etxabe [KB 32] / Domingo Galdos [KB 42].
- Txokolate-fabrikak: Martin Orbea [KB 29] / Zahor [KB 35].
- Eraikuntza: Italde [RI 2].

ELKARTEAK

- Gastronomía elkarteak: Arrano [KB 13] / Zubialde [RI 1] / Makalena [RI 3] / Nekazarien elkarteak [AK 10] / Oinarri [KB 35] / Irrintzi [KB 24] / Etxaluze [KB 54] / Kurtze Baltz [MZ 3].
- Kirol elkarteak: Aloña Mendi [AK 20] / Antxintxiketan [AK 32].

• Kultura elkarteak: Oñatz gazte-elkartea [KB 35] / Ganbara [KB 54]

• Alderdi politikoak: EAJ (Batzokia) [KB 9] / EH-Bildu [KB 9] / HB [KB 13].

• Sindikatuak: ELA [AK 13] / LAB [AK 32].

ERA ASKOTAKO PERTSONAIK

Kale arte hauetako etxe eta eraikuntzetan jaiotako, bizi edo jardundako pertsonaiei gagozkiela, berriz, are zailagoa egiten zaigu, leku eta asti faltaz, ganorazko argibideak gauzatzea. Beraz, ezinbestean, aipamen labur eta ondo osatu gabeak eman beharko dizkizuegu oraingoz. Baten batzuk aipatu ditugu, jada, aurreko ataletan.

Elizgizonak

Rodrigo Mercado Zuazola eta Lorentzo Otadui Abendaño, Avilako gotzainak bata zein bestea; Azisklo Xabier Agirre, Migel Mariano Plaza, Felix Gerriko eta Ladislao Sagastizabal, San Migel parrokiako erretoreak; Jose Maria Agirrebaltzategi, sermolari ospetsua eta protokoloetako artxibozain.

Musikariak

Txistularien artean nabarmentzen dira, Demetrio Iriarte aita eta honen bi seme, Demetrio eta Higinio; baita Agustin Zarketa ere. Joxe Azpiazu ospe handiko gitarista bilakatu zen Europa osoan; halaber bere alaba Lupe. Martin Iñurretegi, *Martiñola*, berriz, dultzaina-jole ezaguna izan zen urte askoan.

Alkate, politikari eta beste

Azken mendeetan alkate ospetsuak izan ziren Kasimiro Gerriko, Esteban Gomendio, Santos Etxeberria, Reyes Korkostegi edota Joxe Mari Leturia. Era berean, politika-munduan azpimarratzekoak dira arrazoi eta alderdi desberdinetatik, Jose Leon eta Daniel Mugartza, aitona-bilobak; Jose Migel Gomendio eta Anjel Iturmendi, besteak beste.

Kirolariak

Joxe Mari Arralde, Kornelio Oleaga eta Manolo Arregi pelotari onak izan ziren eskuz, eta Isasa anaiak puntista gisa; Pio Ituarte txirrindulari ez ezik, lasterkari eta boxeolari ere izan genuen; Juanito Ibarondo eta Antonio Leturia eskiatzaile trebeak genituen eta Reyes Korkostegi espeleologo oñatiarren aitzindari...

Eta gainera...

Aipagarriak dira, jakina, Naparreneko Margarita eta Rosendo Iturmendi; *Memorias de aquel Oñati* liburua utzi zigun Juanito Zubia; Inazio Egaña eta Karlos Moia enpresa-gizonak; Anjel Iriarte, *Panpott*, txistulari eta barberoa; edota Etxaluzeko Maria Irizar, Oñatin kale-izena daukan emakume bakarra, eta abar, eta abar.

